

De vallei wordt een

talud

› Een klaverblad neemt te veel ruimte in beslag ◀

In 2012 zal de automobilist het verkeersknooppunt van Lummen helemaal anders ervaren. De poort naar Limburg wordt een nieuw landschap en een sensatie om door te rijden.

Geen mens in Vlaanderen die de kleine Limburgse gemeente Lummen (14.000 inwoners) niet kent. Voetballiefhebbers weten dat burgemeester Luc Wouters (CD&V) een topscheidsrechter is. En alle automobilisten kennen Lummen als het verkeersknooppunt waar de E313 en de E314 samenkomen in een helse rotonde. Een kluwen waar nogal wat chauffeurs mee worstelen, niet het minst omdat het knooppunt vriendelijk gezegd nogal eigenaardig is aangelegd, met vijf bruggen: één centraal gelegen (waar de E313 Antwerpen-Hasselt over de E314 Leuven-Genk gaat) en vier in de rotonde. Bovendien zijn er gelijkvloerse kruisingen waarop de voorrangregels van kracht zijn en er zelfs knipperlichten staan. Op de autoweg! Bovendien sloot tot voor kort het bedrijventerrein Zolder-Lummen ook nog eens rechtstreeks aan op deze knoop. Kortom, in Lummen worden de files en de ongevallen zowat georganiseerd. En daar wil de Vlaamse overheid komaf mee maken.

De eerste studie van het Vlaams Agentschap Wegen en Verkeer Limburg (AWV) voor het verkeersknoop-

Bart Van Moerkerke

punt dateert al van zes jaar geleden. Ze resulteerde in twee alternatieven voor de heraanleg: een klassiek klaverblad of een verkeersknooppunt op drie niveaus. Zoals voor elke grote ingreep volgde er een plan - milieueffectenrapport (plan - MER). De resultaten waren verhelderend voor ingenieurs Piet Bex en Daniëlla Houben van AWV. Volgens het rapport wogen de verkeerstechnische voordelen van de heraanleg op drie niveaus niet op tegen de negatieve milieueffecten. Het klaverblad kwam als beste uit het Plan -MER, maar nam dan weer te veel bijkomende ruimte in beslag.

TUNNELS VOOR DIEREN

Wie er met de auto passeert, merkt het niet. Maar het knooppunt van Lummen ligt in de ooit mooie vallei van de Mangelbeek. Een groter klaverblad zou de kwaliteit van die vallei nog verder aantasten. Wegen en Verkeer Limburg moest op zoek naar een betere oplossing. Uiteindelijk koos het agentschap voor een turbine, te vergelijken met het verkeersknooppunt in Sint-Stevens-Woluwe. Zo'n turbine is compacter en neemt dus minder ruimte in beslag.

De resultaten van het plan - MER vormden de basis voor een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP). Samen met de procedures voor dat RUP liep ook nog een project - MER voor de turbine en de ontsluiting van het bedrijventerrein. Ook dat rapport leverde bruikbare aanpassingen van de plannen op: bufferbekkens voor water, geluidswerende schermen ter hoogte van de nabijgelegen woningen, tunnels voor kleine dieren, groenschermen en groene taluds.

Na al deze studies kon AWV Limburg het ontwerp afronden. Dat ontwerp belandde begin 2007 op de werktafel van de Vlaams Bouwmeester. Die laat zijn licht schijnen over elke nieuwe brug voor gemotoriseerd verkeer die in Vlaanderen wordt gebouwd - en in Lummen komen er liefst acht nieuwe bruggen. Het Team van de Vlaamse Bouwmeester nam de hele turbine onder de loep en gaf vooral de inpassing van de infrastructuur in het landschap een onvoldoende.

De steekkaart

8 nieuwe bruggen op het verkeersknooppunt: 4 bovenbruggen en 4 onderbruggen ■ 4 nieuwe bruggen aansluitend op de wisselaar: 3 op de E313 en 1 op de E314 ■ 11,35km wegen op het verkeersknooppunt ■ 6 ha 60 a ontbossing ■ 715.000m³ grondophoging, 126.000m³ grondafraving ■ 110.000m² verhardingen tegenover 65.000m² vroeger ■ 6400m³ buffercapaciteit voor regenwater ■ 2 ecobuizen met een diameter van 1 meter onder de E313 en de E314 ■ 4 jaar werk (2008-2012) ■ 40 miljoen euro, totale kosten zonder geluidswerende schermen en onteigeningen

De turbine van Lummen

Vanuit de lucht bekeken heeft het verkeersknooppunt van Lummen veel weg van een turbine: met de wegen in het hart van het complex die een draaibeweging suggereren, de E313 en de E314 die daar loodrecht op staan als de schoepen van een rad. AWV gebruikt de term om het onderscheid te maken met de twee andere opties, het klaverblad en het verkeersknooppunt op drie niveaus. Sindsdien duikt de verkeersturbine op in alle publicaties over Lummen.

De wegen snijden door een groen, opgehoogd landschap.

